

Brüksel, 25 Nisan 2002

15-16 Nisan 2002 tarihlerinde yapılan Genel Kurul toplantısının Tutanağı

I. Toplantının Açılışı:

Başkan Valéry Giscard d'Estaing, toplantıyı başlatmıştır. Başkan Yardımcılarından Giuliano Amato açılıшта hazır bulunmuştur.

Başkan, aday ülkeleri temsilen Kurultay Başkanlık Divanı'nın çalışmalarına katılmak üzere seçilen Sloven üye Peterle'yi kutlamıştır.

Başkan, CONV (18/02) simgeli Kurultay belgesinde belirtildiği üzere, Başkanlık Divanı'nın aday ülke temsilcilerinin Genel Kurul'da kendi dillerinde konuşabileceklerini kararlaştırdığını hatırlatmış, bu konuda izlenecek yöntemi açıklamıştır.

Başkan, toplantı sırasında yapılacak tartışmayı daha canlı bir hale getirebilmek amacıyla, her beş konuşmayı takiben Kurultay üyelerinin söz alarak görüşlerini açıklayabileceklerini, bir-iki toplantı sırasında denenecek olan bu yöntemin daha sonra bir değerlendirmeye tabi tutulacağını belirtmiştir.

Başkan ayrıca, Komisyon'un, "Eurobarometre" tarafından AB'nin geleceği konusunda derlenen unsurları içeren bir Bildirim yayınladığını ve bu metni Kurultay üyelerine dağıttığını hatırlatmıştır. Bu Bildirimin vatandaşların AB'den beklentilerini açık bir biçimde ortaya koyduğunu kaydetmiştir.

II. Genel Tartışma: AB'nin görevleri

Başkan, bu konuyu inceleyen pek çok belgenin Kurultay üyeleri ve Başkanlık Divanı tarafından Kurultay üyelerine sunulduğunu, bu çerçevede Başkanlık Divanı'nın sunduğu belgelerin AB'nin görevleri konusundaki soruları içeren CONV (16/02) simgeli metin ile, mevcut yetki dağılımına dair CONV (17/02) simgeli belge olduğunu hatırlattıktan sonra tartışmayı başlatmıştır.

Toplantı sırasında 86 konuşma yapılmıştır.

Birinci soru: AB'nin görevlerinin kapsamı:

Kurultay üyelerine yöneltilen birinci soru, AB'nin yeni boyutları çerçevesinde ve mevcut uluslararası koşullarda, vatandaşların AB'den beklentilerini de gözönünde bulundurarak, Birliğin görevlerinin genişletilip genişletilmemesi, bu sorunun cevabı olumlu ise Birliğe hangi yeni görevlerin verilmesi, cevap olumsuz ise, Birliğin hangi yetkilerinin korunması, başka bir anlatımla, hangi yetkilerin üye devletlere verilmesi gerektiğine ilişkindi.

1. Genel Sorular:

Tartışma sırasında, Birliğin kazanımlarının sorgulanmaması yönünde bir anlayış birliği ortaya çıkmış, sadece iki üye bazı yetkilerin üye devletlere verilmesini arzu etmiştir.

Bazı konuşmacılar, konular itibariyle yetki dağılımının zorluklarına dikkat çekmiş, alanlar itibariyle Birlik veya üye devletler tarafından gerçekleştirilecek eylemlerin yoğunluğuna göre yetki dağılımına gidilmesi gerektiğine işaret etmişlerdir.

Bazı üyeler, AB'nin görevleri konusunun yetki dağılımı ve benimsenecek hukuki araçlarla birlikte ele alınması hususunda ısrar etmişlerdir. Bu çerçevede, AB bünyesinde kimin ne yaptığıının Antlaşmada açıklıkla belirtilmesinin arzu edildiği dile getirilmiştir.

Diğer bazı üyeler ise Birliğin üç boyutlu yapısının, tek bir kurumsal çerçeve lehine terkedilmesini arzu etmişlerdir.

2. Bazı üyelerin AB'ne verilmesini istedikleri görevler:

Üyelerin çoğu, AB'ni gerekli yetkilerle teçhiz etmek suretiyle, Birliğe iki alanda ilave görev verilmesi gerektiğini belirtmişlerdir:

- Başta kriz yönetimi olmak üzere, AB'nin uluslararası alandaki etkinliğini arttırmak amacıyla, Ortak Dış Politika konusunda Birliğin görevlerinin arttırılması gerekmektedir. Birlik uluslararası sorunlar karşısında etkin bir biçimde tepki gösterebilmelidir.
- AB'nin özellikle terörizm, organize suçlar, yasadışı göç, uyuşturucu maddeler ve insan ticareti alanlarında etkin biçimde harekete geçebilmesini teminen özgürlük, güvenlik ve adalet politikalarında Birliğe ilave yetki tanınmalıdır. Bu çerçevede bazı konuşmacılar, sınırların ortak korunmasıyla ilgili bir Hizmet Birimi ihdas edilmesini arzu ettiklerini belirtmişlerdir.

Bazı üyeler ayrıca,

- Parasal Birliğin sonucu olarak AB için bir Ekonomik Hükümet oluşturulmasını,
- Temel Haklar Şartı'nın Antlaşmalara dercedilmesi suretiyle insan haklarına atıfta bulunulmasını (Bu çerçevede AB'ne hükmi şahsiyet tanınması ve Birliğin Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne katılması konuları da ele alınmıştır.) ve
- Dış politika ve kalkınma amaçlı yardım politikaları arasında ilişki kurulmasını arzu etmişlerdir.

3. Birliğe verilmesi önerilen diğer görevler:

Bazı üyeler, AB'nin çevre, araştırma-geliştirme, gıda güvenliği ve tedarik güvenliği konularında daha fazla rol üstlenmesini arzu ettiklerini belirtmişlerdir.

4. Üzerinde görüş ayrılığı ortaya çıkan görevler:

Bazı üyeler, AB genelinde, ekonomik ve sosyal uyumun arttırılmasını, bir Avrupa sosyal modeli geliştirilmesini, bu bağlamda bir Avrupa Sosyal Antlaşması hazırlanmasını, ayrıca, farklılık, sosyal dışlanmışlık ve işsizlikle mücadele edilmesini istemişlerdir.

Diğer bazı üyeler AB'ne özgün bir vergi sistemi geliştirilmesini istemişler, diğer bir kısım üyeler buna gerek olmadığını belirtmişlerdir.

Bazı üyeler ayrıca, eğitim, mesleki eğitim ve öğretim alanlarında Avrupa ölçeğinde bir yöntem ihdas edilmesini istemişler, diğer bazı üyeler bu konuların üye devletlerin yetki alanında kalmasını arzu ettiklerini kaydetmişlerdir.

5. Üye devletlerin görevleri:

Konuşmacıların çoğunluğu, Devletlerin idari yapıları, kamu hizmetleri, kültür ve sosyal güvenlik konularının üye devletlerin sorumluluk alanında kalması gerektiğini belirtmişlerdir. Söz konusu konuşmacılar, zikredilen bu alanların tam ve eksiksiz bir liste olarak sunulmadığını, örnek olarak verildiğini belirtmişlerdir.

AB'nin bu alanlarda doğrudan müdahale etmemesinin, Birliğin söz konusu alanlarda üye devletler arasındaki işbirliğini teşvik etmesine engel oluşturmaması gerektiğine de işaret edilmiştir.

İkinci soru: AB düzeyinde yerine getirilmesi gereken görevler hakkında karar verirken uygulanacak kıstaslar

Kurultay'a yöneltilmiş olan ikinci soru, AB düzeyinde yerine getirilmesi gereken görevlerin belirlenmesinde uygulanacak kıstasların ve Kurultay'ın bu konuda karar alırken esas alacağı ilkelerin tespitine ilişkindi.

Kurultay üyelerine göre, vatandaşların istekleri AB ile üye ülkeler arasındaki yetki paylaşımına rehberlik etmelidir. Bu çerçevede, konuşmacıların büyük çoğunluğu aşağıdaki kıstaslar üzerinde durmuşlardır:

-“ikincillik” (subsidiarity) ilkesi: AB, gerçekleştirilmesi gereken eylemlerin sınıraşan mahiyetleri gözönünde bulundurulduğunda, sadece Birlik düzeyinde tasarrufta bulunulmasının anlamlı olduğu alanlarda, veya üye ülkelerin tek tek daha etkin bir şekilde hareket edemeyecekleri alanlarda devreye girmelidir. Bazı Kurultay üyeleri ikincillik ilkesinin uygulamasının güçlendirilmesine duyulan ihtiyacının altını çizmişlerdir.

-oransallık (proportionality) ilkesi: Birlik tarafından gerçekleştirilecek eylemler, izlenen amaçlara ulaşılabilmesi için gerekli olan düzeyi aşmamalıdır.

Bazı konuşmacılar ayrıca dayanışma (solidarity) ilkesini dile getirmişlerdir.

Üçüncü soru: üye ülkelerin yetkileri

Kurultay'a yöneltilen üçüncü soru, açıkça Birliğe devredilmemiş yetkilerin üye ülkelerin tasarrufunda kalmaya devam edip etmeyeceğinin Antlaşmalarda açıkça

belirtilmesinin, veya aksine, sözkonusu yetkilerin Antlaşmalarda tek tek sayılmasının gerekli olup olmadığının, eğer bu yetkiler Antlaşmalarda açıkça belirtilecek ise bunun hangi kriterler esas alınarak yapılacağının saptanmasına yöneliktir. Soru ayrıca, Kurultay'ın bu tür kararlar alırken hangi ilkelere dayanması gerektiği hususunu kapsamaktaydı.

Konuşmacıların çoğu, Birliğe devredilmeyen yetkilerin üye ülkelerin uhdesinde kalmaya devam edip etmeyeceğinin hangi ilkelere göre tespit edileceğinin Antlaşmalarda açıkça belirtilmesi gerektiği, bununla birlikte, üye ülkelerin tasarrufunda kalacak yetkilerin bir listesinin Antlaşmalarda yer almasından yana olmadıkları hususlarında ısrar etmişlerdir. Nitekim, birçok Kurultay üyesi, bu tür bir listenin üye ülkelerin yetkilerini dondurarak, yeni durumlar karşısında gerekli olan esnekliği zedeleme tehlikesini de beraberinde getireceğini değerlendirmişlerdir.

Dördüncü soru: yetkilerin evrimi

Kurultay'a yöneltilen dördüncü soru, Birliğin yetkilerinin kalıcı bir biçimde belirlenip belirlenmemesi, veya sözkonusu yetkilerin ileride değiştirilmesi olasılığının gözönünde bulundurulup bulundurulmaması gerektiği şeklindeydi.

Yetki paylaşımı sisteminin esnekliği

Konuşmacıların büyük bir kısmı, Birliğin gelecekte karşılaşacağı tehditlere ve vatandaşlarının beklentilerine daha iyi cevap verebilecek esnek bir yetki paylaşımı sisteminden yana olduklarını ifade etmişlerdir. Bu çerçevede birçok konuşmacı, Birliğin geçmişteki gelişiminin özünü teşkil etmiş olan ve halen onun güçlü yönlerinden birini oluşturan esneklik ve dinamizmin korunmasının elzem olduğunu vurgulamışlardır. Birliğin ve üye ülkelerin yetkilerini düzenleyen liste sistemi bu esnekliğe aykırı olacaktır. Bu bağlamda, örnek olarak, Birliğin ilticaya ilişkin sorunlarla ilgilenmesinin veya elektronik ticaret hakkındaki yönergeyi kabul etmesinin bu esneklik sayesinde gerçekleştiğine dikkat çekilmiştir.

Konuşmacılardan bazıları, katı bir yetki paylaşımı sistemi benimsenmesi yerine, bu konuda açık ve demokratik ilkelere sahip olmanın daha önemli olduğunu vurgulamışlardır. Bu çerçevede, AT Antlaşması'nın 95. ve 308. maddelerinin muhafaza edilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

Yetkilerin paylaşımında geçerli ilkeler ile ikincillik ilkesine riayet edilip edilmediğinin denetimi

Konuşmacıların büyük çoğunluğu, esnek bir yetki paylaşımı sistemiyle birlikte, ikincillik ilkesi ile yetki paylaşımını belirleyen ilkelerin uygulanmasını etkin bir şekilde denetleyebilecek bir sistem oluşturulmasıyla, sözkonusu ilkelere riayet edilip edilmediğinin daha iyi kontrol edilebileceğini ifade etmişlerdir. Katılımcıların çoğu, sözkonusu denetim mekanizmasına ulusal parlamentoların da dahil edilmeleri gerektiğini belirtmişlerdir. Bu çerçevede, ulusal düzeyde tartışma konusu olan meseleler vuku bulduğu takdirde, ulusal parlamentoların halen ikincillik ve yetkilerin paylaşımı ilkelerini bazı alanlarda denetleme imkanına sahip olduklarına işaret edilmiştir. Tartışma sırasında sözkonusu denetim için yeni bir mekanizmaya ihtiyaç duyulup duyulmadığı, ayrıca, ihdas edilmesi halinde böyle bir mekanizmanın siyasi nitelikte mi, yoksa yargısal nitelikte mi olacağı soruları üzerinde de durulmuştur. Konuşmacıların çoğu, "a priori" veya "a posteriori", ulusal parlamento

temsilcilerinden oluşacak bir mekanizma tesis edilmesinden yana tavır almış, bir bölümü ise bu mekanizmaya Avrupa Parlamentosu üyelerinin de dahil edilmeleri gerektiğini savunmuştur. Bazı üyeler yargısal nitelikte bir mekanizma oluşturulmasını istediklerini ifade etmişler, bu bağlamda, ulusal Anayasa Mahkemeleri üyelerinden oluşan ayrı bir divan ihdas edilmesi veya ulusal Anayasa Mahkemesi üyeleriyle Avrupa Toplulukları Adalet Divanı arasında işbirliğini öngören bir mekanizma kurulması yönünde fikirler dile getirilmiştir.

Bazı konuşmacılar, federal devlet ile federe devletler arasındaki yetki paylaşımının ilgili üye devletin tasarrufunda bulunduğu altını çizmekle birlikte, özellikle yasama yetkilerini haiz olan bölgelerin, bu tür bir denetime katılması gerektiğini savunmuştur.

Son olarak, Antlaşmaların gözden geçirilmesi için değişik yöntemler üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda, temel hükümler için daha katı bir yaklaşım, geri kalan hükümler için ise daha esnek bir yaklaşım benimsenmesi yönünde bir eğilim ortaya çıkmıştır.

III. Gençlik Kurultayı Oturumu

Kurultay, kendi modeline benzer bir “Gençlik Kurultayı” düzenlenmesine ilişkin önerileri içeren belgeyi onaylamıştır (CONV 15/02). Bu belge üzerindeki tartışmalar, özellikle sözkonusu Kurultay’a katılacak gençlerin seçimine ilişkin yöntem hakkındaki soruların daha ayrıntılı bir biçimde ele alınmasına imkan vermiştir. Birçok konuşmacı, Gençlik Kurultayı üyelerinin seçilmesinde şeffaf ve objektif yöntemler geliştirilmesinin, bu bağlamda, toplumun farklı kesimleri ile AB bütünleşme süreci hakkında farklı görüşleri olan çevrelerin bu yapı bünyesinde dengeli bir şekilde temsil edilmesinin önemine işaret etmişlerdir.

Başkan, seçim konusunda belirlenen yöntemin bahse konu dengeyi sağlayacağını ve gençler arasındaki tartışmanın olabildiğince serbest bir şekilde gerçekleşmesi gerektiğinin altını çizmiştir. Başkan ayrıca, Gençlik Kurultayı’ndaki tartışmaların düzenlenmesi konusunda bir Başkanlık Divanı oluşturulacağını ve Gençlik Kurultayı’nca atanacak bir raportörün Kurultay’a rapor sunacağını ifade etmiştir. Sözkonusu Kurultay toplantısından sonra gençlerle temas kurulması konusu ayrıca incelenecektir.

IV. Diğer

Çalışma grupları oluşturulması

Kurultay üyelerinin bir an önce çalışma grupları oluşturulması yönündeki talepleri konusunda oturum Başkanı, Başkanlık Divanı’nın konuyu incelemekte olduğunu ve bu tür gruplar tarafından ele alınması faydalı olabilecek konular hakkında düşünüldüğünü belirtmiştir.

Gelecek oturum

Başkan, Kurultay’ın 23-24 Mayıs tarihlerinde gerçekleştirilecek toplantısının Birliğin yetkilerinin meşruiyet ve etkinlik kıstaslarına göre kullanımı konusuna ayrılacağını belirterek oturumu kapatmıştır. Sözkonusu toplantı ayrıca, Birliğin yetkileri ve bu yetkilerin kullanımı için ortaya konabilecek hukuki araçlar konusunda daha kapsamlı tartışma yapılmasına imkan tanıyacaktır.